

FÖRENINGEN GOTLANDSTÅGET
GOTLANDS HESSELBY JERNVÄG

GHJF 9 HÄLSOKRAV FÖR PERSONAL MED TRAFIKSÄKERHETSTJÄNST

Föreskrift

Utgåva 6

Dokumentansvarig:

GHJ Trafiksäkerhetsansvarig

Omfattar 8 sidor

Gäller fr.o.m. 2025-03-01

Utskriven 2025-04-16

0. Innehållsförteckning

0. Innehållsförteckning	2
1. Dokumentinformation	3
1.1 Syfte	3
1.2 Utgivning och ändring	3
1.3 Tilldelning.....	3
1.4 Dokumenthistorik.....	3
2. Allmänt.....	4
2.1 Sjukdomar och kroppsliga nedsättningar	4
3. GHJ bestämmelser	6
3.1 Berörda funktioner	6
3.2 Hälsoundersökningar	6
3.2.1 Intervaller.....	6
3.2.2 Ansvar.....	6
3.3 Inhyrd personal	7
3.4 Dokumentation och arkivering av hälsoundersökningar.....	7
3.5 Alkohol och droger	7
3.6 Kontroll av hälsotillstånd.....	8
3.7 Olyckor och tillbud	8

1. Dokumentinformation

1.1 Syfte

Syftet med detta dokument är att uppfylla kraven i TSFS 2019:112 om att verksamhetsutövaren måste ha skriftliga bestämmelser kring tillämpning av delar av författningen. Dokumentet ingår i GHJF 1 Säkerhetsstyrningssystem.

1.2 Utgivning och ändring

GHJ (Gotlands Hesselby Jernväg) Trafiksäkerhetsansvarig ansvarar för utgivning och ändring av innehållet i dokumentet.

Vid ändring av dokumentet ska en ny version ges ut – ändringstryck i form av lösa blad eller bläckändringar förekommer inte.

Förändringar markeras i ny utgåva med lodrät streckmarkering till vänster om texten. ”Indrag nyhet”

1.3 Tilldelning

Dokumentet tilldelas medlemmar av GHJ Järnvägsbyrå, GHJ kompetensnämnd, läkaren enligt avsnitt 3.2 Hälsoundersökningar samt all personal i trafiksäkerhetstjänst vid GHJ via

<http://forening.gotlandstaget.se/trafikforeskrifter/>

1.4 Dokumenthistorik

Utgåva 1 av GHJF 9 Hälsokrav för personal med trafiksäkerhetstjänst utarbetades av Rasmus Axelsson 2007.

Utgåva 2 utarbetades av Daniel Åhlén 2012 med förändringar pga nytt säkerhetstillstånd.

Utgåva 3 utarbetades av Säkerhetsgruppen GHJ 2016 som ett led i revision av GHJ säkerhetsföreskrifter.

Utgåva 4 utarbetades av Säkerhetsgruppen GHJ vintern 2018.

Utgåva 5 utarbetades av Säkerhetsnämnden GHJ vintern 2023.

Utgåva 6 utarbetades av Säkerhetsnämnden GHJ vintern 2025.

2. Allmänt

Bestämmelserna i TSFS 2019:112 gäller för de tjänster vid GHJ som har till uppgift

att leda eller övervaka spårtrafik

att framföra fordon

att utföra växling och rangering

att utöver ovanstående ombord på tåg eller motsvarande utföra åtgärder enligt GHJs dokument

att utföra åtgärder enligt GHJs dokument vid fordonsfärder och arbeten i spåranläggningar

att bedöma det trafiksäkerhetsmässiga tillståndet hos fordon och spåranläggningar med avseende på tekniska funktioner.

I dagsläget omfattas befattningarna tillsyningsman för A-arbete, bromsare, växlingsledare, tågledare, tågklarare, arbetsansvarig, besiktare bana, förare motorlok, eldare ånglok, förare ånglok, besiktare dragfordon, besiktare vagnar, signalreparatör och tågbefälhavare av bestämmelserna i detta dokument.

2.1 Sjukdomar och kroppsliga nedsättningar

Personal ska snarast meddela kompetensnämnden om denne är medveten om eller misstänker att det egna hälsotillståndet har förändrats så att kraven i detta dokument inte uppfylls.

Enligt TSFS 2019:112 får personer i befattningarna ovan inte lida av sjukdomar som kan påverka medvetandet, ge nedsatt vakenhet eller medföra ett försämrat omdöme. Till sådana sjukdomar räknas hjärtsjukdomar, förhöjt blodtryck eller kärlsjukdomar med risk för medvetandestörningar; diabetes mellitus som är tablett- eller insulinbehandlad; epilepsi eller andra neurologiska tillstånd som kan leda till akuta medvetandestörningar; yrselsjukdomar; vakenhetsstörningar; psykiska störningar; demens eller andra kognitiva störningar som påverkar uppmärksamheten, koncentrationsförmågan eller minnet samt övriga sjukdomar som kan nedsätta vakenheten eller medföra ett försämrat omdöme.

Rörligheten får inte genom sjukdom, fysiskt handikapp eller funktionshinder vara så nedsatt att det innebär en risk för trafiksäkerheten.

Hörsel- och synfunktionen ska vara så god att all trafiksäkerhetsmässigt viktig information kan uppfattas utan svårighet. Hörapparat, glasögon eller kontaktlinser ska användas om det krävs för att uppfylla kraven i TSFS 2019:112

Personer med defekt färgseende får normalt inte ha befattningar i trafiksäkerhetstjänst där färger har en säkerhetsmässig betydelse.

Dispens får lämnas skriftligt av kompetensnämnden efter samråd med legitimerad läkare och ska innehålla uppgift om vilka befattningar dispensen gäller och vilka eventuella tjänstgöringsturer som kan vara aktuella.

3. GHJ bestämmelser

Avsnittet innehåller GHJ:s kompletterande bestämmelser enligt TSFS 2019:112.

3.1 Berörda funktioner

Vilka befattningar som berörs av bestämmelserna i detta dokument framgår av texten under rubriken 2. Allmänt.

3.2 Hälsundersökningar

3.2.1 Intervaller

De som utför arbetsuppgifter enligt avsnitt 3.1 Berörda funktioner ska genomgå en hälsundersökning vart femte år t.o.m. dagen före 41 års ålder, vart tredje år fr.o.m. 41 årsdagen t.o.m. 62 årsdagen och varje år efter 62 årsdagen.

Intervallerna får inte överskridas med mer än tre månader, räknat från tidpunkten för föregående undersökning.

När åldersgränserna 41 respektive 62 år passeras mellan två periodiska hälsundersökningar, ska nästa undersökning infalla enligt det intervall som gällde vid den föregående undersökningen. Det får dock aldrig gå mer än tre år respektive ett år till nästa periodiska hälsundersökning från det att en person fyllt 41 år respektive 62 år.

Eftersom GHJ är att betrakta som »museal verksamhet på en spåranläggning som är avskild från det allmänna spårnätet« får varannan hälsundersökning ersättas av en hälsodeklaration från den enskilde personen enligt § 14 TSFS 2019:112.

3.2.2 Ansvar

Av GHJF 6 Säkerhetsstyrning framgår att Trafikchefen vid GHJ ansvarar för att hälsundersökningar och hälsodeklarationer genomförs.

Personalfördelaren har trafikchefens uppdrag att kalla personalen till hälsundersökningarna samt att skicka ut och begära in hälsodeklarationer.

Hälsundersökningarna ska utföras av den av Järnvägsbyrån utsedde legitimerade läkaren eller annan legitimerad läkare, efter särskilt beslut från styrelse/trafikchef.

Trafikchefen ansvarar för att informera läkaren om förändringar av regelverket som rör hälsundersökningarna.

Trafikchefen ansvarar för att årligen till Transportstyrelsen anmäla vem som är Föreningens avtalade läkare.

3.3 Inhyrd personal

Med »inhyrd personal« menas här även »inlånad personal« eller »erfaren personal« från en annan trafikutövare som är godkänd av Järnvägsstyrelsen enligt GHJF 8 Utbildning. Innan inhyrd personal tas i tjänst vid GHJ ska denne ha lämnat kompetensnämnden ett skriftligt intyg om sitt hälsotillstånd. Kompetensnämnden ska sedan meddela personalfördelaren resultatet. Om den inhyrda personalens hälsotillstånd är tillfredställande behöver ingen förnyad hälsoundersökning genomföras i GHJ regi.

3.4 Dokumentation och arkivering av hälsoundersökningar

De av läkare genomförda hälsoundersökningarna och de av personalen ifyllda hälsodeklarationerna ska dokumenteras på de blanketter som Transportstyrelsen fastställer. Kompetensnämnden ansvarar för att de ifyllda blanketterna arkiveras.

Följande av TS fastställda blanketter ska användas:

Hälsodeklaration - stöd för läkaren vid bedömning, TSJ7015.

Läkarutlåtande, TSJ7020

3.5 Alkohol och droger

Personal vid GHJ, oavsett om denne har tjänst enligt avsnitt 3.1 *Berörda funktioner*) eller inte, får inte vara påverkad av alkohol eller annan drog under sin tjänstgöring. Läkemedel som kan påverka reaktionsförmågan och/eller vakenheten får bara användas efter samråd med läkare. Personalen får heller inte bruka narkotika eller vara beroende av eller missbruka alkohol.

Trafikchefen ansvarar för att personer som varit inblandade i olycka eller tillbud omgående testas för påverkan av alkohol eller droger.

Utöver detta har trafikchefen ansvar att tillse att slumpvisa kontroller av drogfrihet och nykterhet görs hos personalen.

Om en person visar tecken som tyder på att personen brukar narkotika eller kan tänkas vara beroende av eller missbruka alkohol, ska detta snarast anmälas till Trafikchefen. Syftet är inte att skuldbelägga en enskild person, utan snarare att tidig kunna upptäcka och förhindra ett beteende som kan skada såväl personen såsom trafiksäkerheten. Trafikchefen ska utan dröjsmål undersöka förhållandena och läkarundersökningar bör användas som ett hjälpmedel.

Kan man konstatera att en person brukar narkotika eller är beroende av eller missbrukar alkohol ska Trafikchefen omedelbart ta personen ur tjänst. Återgång i tjänst får först ske efter samråd med behandlande läkare och be-

slut av kompetensnämnden. Efter återgången ska Trafikchefen fästa särskild uppmärksamhet på personens fortsatta förhållande till narkotika och alkohol.

3.6 Kontroll av hälsotillstånd

Den person som upptäcker något misstänkt hos en annan tjänstgörande, som kan stå i strid med bestämmelserna i detta dokument, ska uppmana denne att avstå från tjänstgöring samt underrätta den avdelningschef dit personens tjänst hör.

Drogtester skall utföras slumpvis enligt den årligt upprättade instruktionen GHJI 2025-3 osv. »Utförande av slumpvisa drogtester

Med hänvisning till lag om nationella järnvägssystem (2022:368), 8 kapitlet, 2- 4§§ så får den som genomför alkoholutandningsprov inte ha ett värde på 0,2 ‰ eller högre «

Utöver de slumpvisa drogtesterna ska tågledare under varje trafikdag i anslutning till Tjänsteutsättningen göra en bedömning om de personer som anmäler sig till tjänstgöring, enligt GHJF 2 Trafiksäkerhetsinstruktion, kan anses uppfylla kraven på nykterhet, drogfrihet och gott hälsotillstånd som anges i detta dokument och i TSFS 2019:112. Misstänker tågledare att en person inte uppfyller kraven ovan ska tågledare ta denne ur tjänst.

Under arbetsdagar övertar arbetsansvarig dessa uppgifter och under dres-sindagar ska alla tjänstgörande särskilt fästa uppmärksamhet på varandras tillstånd.

Kompetensnämndens medlemmar samt tågledare vid trafikdagar och arbetsansvarig vid arbetsdagar har rätt att ta personal ur tjänst om de inte uppfyller bestämmelserna i detta dokument och i TSFS 2019:112.

Efter att en person har tagits ur tjänst enligt ovan ska denne snarast möjligt ges tillfälle att konsultera den legitimerade läkaren enligt avsnitt 3.2.2 Ansvar för att utreda behov av eventuella åtgärder.

3.7 Olyckor och tillbud

Den som varit direkt inblandad i en olycka eller i ett tillbud ska omedelbart tas ur trafiksäkerhetstjänst enligt GHJF 10 Hantering av olyckor och tillbud.